

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Filipa Dienstbiera, soudkyně Veroniky Juříčkové a soudce Václava Štencla v právní věci žalobce: **nezl. R. T.**, zastoupeného zákonným zástupcem M. T. a advokátem Mgr. Vratislavem Tauberem, sídlem Lidická 960/81, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 3. 2025, č. j. OAM-1632/P-P07-ZA13-2024, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 19. 8. 2025, č. j. 30 Az 3/2025-49,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobce **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a řízení před krajským soudem

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 12. 3. 2025 žalobcovu žádost o mezinárodní ochranu zamítl podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, jako zjevně nedůvodnou. Žalobce pochází ze země, kterou Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu.

[2] Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce žalobou.

[3] Krajský soud shrnul, že institut bezpečné země původu podle § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu vychází ze směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále „procedurální směrnice“). U rozhodnutí vydaných podle § 16 zákona o azylu soud přezkoumává pouze to, zda byly dány důvody pro aplikaci tohoto ustanovení.

[4] Vzhledem k tomu, že Arménie je bezpečná země původu ve smyslu § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu ve spojení s § 2 bodem 3 vyhlášky č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců, bylo na žalobci, aby prokázal, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze. Závažné důvody, které by vyvracely závěr o tom, že Arménii lze považovat za bezpečnou zemi původu, však žalobce

neprokázal. Vzhledem k tomu, že ve správním řízení nedošlo k věcnému projednání žádosti, žalovaný nepochybil, když se nevěnoval otázce nejlepšího zájmu dítěte.

[5] Krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[6] Proti rozsudku krajského soudu se žalobce (stěžovatel) bránil kasační stížností, v níž zdůraznil, že jeho matka, otec a starší sestra jsou žadateli o mezinárodní ochranu, přičemž s ohledem na okamžik podání jejich žádostí zamítnutí pro zjevnou nedůvodnost nebude možné, neboť Arménie byla na seznam bezpečných zemí původu zařazena až později.

[7] Stěžovatel je přesvědčen, že jeho kasační stížnost je přijatelná. Judikaturou dosud nebyla řešena otázka, zda je možné prolomit v zájmu ochrany legitimního očekávání postup předvídaný § 16 zákona o azylu. Přijatelnost kasační stížnosti zakládá také zásadní pochybení krajského soudu, který Arménii vyhodnotil ve vztahu ke stěžovateli jako bezpečnou zemi původu, čímž jej zbavil možnosti meritorního posouzení žádosti.

[8] Stěžovatel nesouhlasil se závěrem, že podmínky pro postup žalovaného dle § 16 odst. 2 zákona o azylu byly splněny. Návrat stěžovatele do vlasti by mohl představovat zásah do soukromého a rodinného života. K takovému zásahu by mohlo dojít právě na území Arménie. Stěžovatel v Arménii nikdy nežil, nemá tam nikoho, kdo by se o něj mohl postarat. S ohledem na takový zásah nelze ve vztahu ke stěžovateli považovat Arménii za bezpečnou zemi původu. Nebylo tedy možné žádost stěžovatele jako zjevně nedůvodnou zamítnout.

[9] Dle stěžovatele není z rozsudku zřejmé, jak se krajský soud vypořádal s otázkou legitimního očekávání stěžovatele, že jeho žádost bude s ohledem na úzké spojení posuzována stejným prizmatem jako žádosti nejbližších rodinných příslušníků. Stěžovatel zdůraznil, že takové legitimní očekávání mu vzniknout mohlo a žalovaný do jeho legitimního očekávání zasáhl. I kdyby byly splněny podmínky pro postup podle § 16 zákona o azylu, s ohledem na legitimní očekávání stěžovatele, měl být tento postup prolomen.

[10] Žalovaný ve vyjádření uvedl, že kasační stížnost je opakováním žalobních námitek.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[11] Kasační stížnost je přípustná.

[12] Podle § 104a odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), Nejvyšší správní soud odmítne pro nepřijatelnost kasační stížnost ve věci, v níž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, jestliže svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájem stěžovatele.

[13] Kritéria přijatelnosti kasační stížnosti Nejvyšší správní soud vymezil již v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS. Kasační stížnost je přijatelná v případech, k nimž se judikatura doposud nevyjádřila, v nichž existuje judikatura rozporná (nejednotná), nebo je potřeba učinit judikaturní odklon. Dále je kasační stížnost přijatelná rovněž v případech zásadního pochybení krajského soudu, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

pokračování

[14] Stěžovatel nezpochybňoval obecnou domněnku Arménie jako bezpečné země původu, byl však přesvědčen, že v jeho případě nebyly splněny podmínky pro zamítnutí žádosti jako zjevně nedůvodné.

[15] Judikatura Nejvyššího správního soudu zdůrazňuje, že oproti jiným řízením o mezinárodní ochraně je v případě bezpečných zemí původu dáno důkazní břemeno žadatelů. Jelikož se u bezpečných zemí původu presumuje dodržování mezinárodních závazků a neporušování práv vlastních občanů, leží odpovědnost za prokázání opaku právě na žadatelích (srov. např. rozsudek NSS ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70, č. 1749/2009 Sb. NSS, či usnesení NSS ze dne 14. 11. 2025, č. j. 7 Azs 200/2025-29). Z uvedené judikatury krajský soud správně vycházel, když posuzoval, zda stěžovatel prokázal závažné důvody vyvracející závěr, že Arménie je i ve vztahu k němu bezpečnou zemí původu. Bylo na stěžovateli, aby prokázal, že v jeho případě tato domněnka neplatí.

[16] Tvrzení stěžovatele, že Arménie pro něj není bezpečnou zemí, neboť tam nemá nikoho, kdo by se o něj postaral, a na území Arménie tak bude zasažen na právu na respektování soukromého a rodinného života, není argumentem, který by mohl zpochybnit předpoklad bezpečné země původu ve smyslu azylového práva. Mezinárodní ochrana představuje soubor oprávnění a povinností, které stát v duchu mezinárodního uprchlického práva, potažmo mezinárodní ochrany lidských práv, poskytuje jednotlivcům, jimž ochranu není schopen poskytnout jejich stát původu (srov. rozsudek NSS ze dne 5. 3. 2024, č. j. 7 Azs 186/2022-58). Uvedená stěžovatelova argumentace se se smyslem azylové ochrany míjí. Stěžovatelem uváděné skutečnosti mohou být zvažovány jako důvody znemožňující vycestování v souvislosti s rozhodováním o uložení povinnosti opustit území ČR či uložení správního vyhoštění (srov. rozsudek NSS ze dne 5. 3. 2024, č. j. 7 Azs 186/2022-58), pro rozhodování o udělení mezinárodní ochrany však nejsou relevantní.

[17] Stěžovatel dále namítal porušení legitimního očekávání, že jeho žádost bude s ohledem na úzké spojení posuzována stejně jako žádosti nejbližších rodinných příslušníků ve standardním režimu.

[18] Koncept legitimního čekávání představuje jednu ze základních zásad spočívající v ochraně důvodného očekávání, že veřejná moc bude vůči adresátovi postupovat určitým konkrétním způsobem v dané věci. Žadatel může legitimně očekávat vyhovění žádosti, pokud jsou splněny zákonné podmínky (srov. např. rozsudek NSS ze dne 15. 2. 2012, č. j. 1 As 73/2011-316). Z judikatury dále vyplývá, že legitimní očekávání stěžovatele by mohla založit ustálená, jednotná a dlouhodobá činnost (příp. i nečinnost) správních orgánů, která opakovaně potvrzuje určitý výklad a použití právních předpisů (usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 21. 7. 2009, č. j. 6 Ads 88/2006-132). Legitimní očekávání může případně založit určitý konkrétní dokument či opatření správního orgánu učiněné právě vůči stěžovateli, z něž by bylo možné dovodit určitý příslib či potvrzení stěžovatelova práva (srov. rozsudek NSS ze dne 15. 2. 2012, č. j. 1 As 73/2011-316). Nic takového však v případě stěžovatele nenastalo a stěžovatel to ani netvrdí. Ze zákona o azylu či prováděcí vyhlášky nevyplývá, že by „propojenost“ žádostí rodinných příslušníků měla zakládat specifický režim, který by vylučoval využití domněnky bezpečné země původu. Stěžovatel se neopírá ani o zavedenou správní praxi ani o konkrétní příslib správního orgánu. Své legitimní očekávání dovozuje ze svého přesvědčení, že jeho žádost měla být stejně jako dříve podané žádosti jeho rodičů a starší sestry navzdory změně právní úpravy posuzována meritorně,

v režimu „bez procesních zjednodušení“. Jak již bylo uvedeno, judikatura předpokládá, že legitimní očekávání má základ v objektivním právu či správní praxi. Legitimní očekávání, jímž by byl správní orgán vázán, nemůže založit subjektivní postoj adresáta veřejné moci, zde žadatele o azyl.

[19] V tom, že krajský soud výslovně neodpověděl na argument legitimním očekáváním, Nejvyšší správní soud neshledal nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku. Odpověď na základní námitky totiž v sobě může konzumovat odpověď na některé dílčí nebo související námitky či argumenty (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 2. 2013, č. j. 7 As 79/2012-54, ze dne 29. 8. 2013, č. j. 7 As 182/2012-58 či ze dne 19. 2. 2014, č. j. 1 Afs 88/2013-66). Krajský soud přitom žalobu stěžovatele srozumitelně a konzistentně vypořádal.

[20] Nejvyšší správní soud konstatuje, že jeho ustálená a jednotná judikatura poskytuje odpověď na námitky obsažené v kasační stížnosti. Krajský soud v napadeném rozsudku výklady obsažené v relevantní judikatuře následoval. Nejvyšší správní soud neshledal ani zásadní pochybení krajského soudu, jež by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Kasační stížnost proto svým významem nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, pročez je ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelná.

IV. Závěr a náklady řízení

[21] Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost žalobce v souladu s § 104a odst. 1 s. ř. s. pro nepřijatelnost odmítl.

[22] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 a 7 ve spojení s § 120 s. ř. s. K odmítnutí pro nepřijatelnost dochází na základě zjednodušeného věcného posouzení případu (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS), a proto je namíste rozhodnout o náhradě nákladů řízení podle úspěchu ve věci (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS). Žalobce v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady nad rámec běžné úřední činnosti, pročez se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. února 2026

JUDr. Filip Dienstbier, Ph.D.
předseda senátu